

Başvuru Numarası	: 2022/299
Toplantı Tarihi/Sayısı	: 10.5.2022/14
Karar Numarası	: 2022/262
Başvuran	: H. C. C.
Başvuran Vekili	: --
Adres	: --
Muhatap Kurum/Kişi	: --
Muhatap Adres	: --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. İzmir Belediyesinde gerçekleştirilen imar çalışmalarında ayrımcılık yapıldığı iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran dilekçesinde, İzmir Balçova Belediyesinin başlattığı arsa satış projesi kapsamında, anne ve babasının konut sahibi olabilmek amacıyla; 1973 tarihinde iki adet arsa için toplam altı bin Türk Lirasını ... Bankası Balçova Şubesine peşin olarak ödediklerini, aradan elli yıl geçmesine rağmen Balçova Belediyesinin arsaları kendilerine vermediğini, Balçova Belediyesi tarafından sorumluluğun İzmir Büyükşehir Belediyesine atıldığını, imar planı yapma olanaklarının olmadığını kendilerine bildirildiğini, bunun üzerine İzmir Büyükşehir Belediyesine başvurduklarını ancak oradan da aynı cevabı aldıklarını, İzmir’de 1973 tarihinden sonra birçok toplu konut imar planlarının yapıldığını, kendileri ile birlikte arsaları verilmeyen pek çok kişinin dini inanç, siyasi ve felsefi düşünce ve etnik kökenlerinden dolayı ayrımcılığa maruz kaldığını, imar planları konusunda haksız kazançlar elde edildiği yönünde duyularının olduğunu ileri sürerek, İzmir Büyükşehir Belediyesi ile Balçova Belediyesi tarafından parasını peşin ödedikleri arsanın tahsis işlemlerinin yapılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: “(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.” şeklinde hükme bağlanmıştır.

4. Mezkûr Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinde: “(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (4) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler başvurunun konusu olamaz. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

5. Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesi: “ (1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir. ” hükmünü içermektedir.

6. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve

araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

8. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

9. Başvuru, 1973 yılında parası peşin olarak ödendiği halde ayrımcılık yapılarak arsanın tahsisinin yapılmadığı iddiası ile İzmir Büyükşehir Belediyesi ile Balçova Belediyesi tarafından tahsis işlemlerinin yapılması talebine ilişkindir.

10. 6701 sayılı Kanun'un 25'inci maddesinde, idari yaptırımları düzenlenmekte olup, ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde verilecek idari para cezasıyla ilgili belirleyici tarih Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih olan 20 Nisan 2016 olarak kabul edilmelidir. Bu tarihten önce olan ve kişi, konu ve yer bakımından münhasıran 6701 sayılı Kanundaki ayrımcılık yasağının ihlali kapsamına giren olaylar hakkında inceleme yapmak mümkün değildir. Bu kapsamda değerlendirme yapıldığında başvuranın dilekçesinde belirttiği 20 Nisan 2016 tarihinden önceki olay ve olgular değerlendirmeye alınmayacaktır. Zaman bakımından yetki kurallarının kamu düzenine ilişkin olduğu da hatırla tutularak, bu kapsamda kalan iddialar yönünden zaman bakımından yetkisizlik gerekçesiyle kabul edilmez bulunması gerekmektedir (TİHEK, 1/2/2022 tarih ve 2022/74 sayılı karar).

11. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında; 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesine göre zaman bakımından yetki kriterini taşımayan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 10.05.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK

Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ

Üye

e-onaylıdır

Ünal SADE

